

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Bodnár István ügyvéd által képviselt felperesnek a Országos Rendőr-főkapitányság alperes ellen közlekedési igazgatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2009. október 14. napján kelt 2.K.20.623/2009/8. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 9. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 2.K.20.623/2009/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság a 2008. november 20-án kelt és 2008. december 2-án kézbesített 21.000-121-6123/2008.ált. számú határozatában a felperest 30.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, mert a felperes által üzemben tartott forgalmi rendszámú gépjármű 2008. október 8-án területén, a úton a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó 26.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt előírást megszegve - 50 km/h helyett 75 km/h sebességgel - közlekedett. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2009. február 6-án kelt 21000-121/6123/3/2008/objf. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Megállapította, hogy a szabályszegés megvalósult, az elsőfokú hatóság a tényállást teljes mértékben feltárta, és a vonatkozó jogszabályokat megfelelően alkalmazva jogszerűen szabta ki a bírságot a felperessel szemben.

A felperes keresetében az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Állította, hogy az eljáró hatóságok lényeges eljárási szabályt sértettek, amikor

mindkét esetben kirívóan hosszú idő után kézbesítették határozatukat. Megkérdőjelezte a határozatok keltezésének hitelességét is, és hiányolta az eljárás megindításáról szóló értesítést, hivatkozva arra, hogy az ügy nem egyszerű megítélésű. Sérelmezte azt is, hogy a határozathozatal előtt a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem ismerhette meg, azok hitelességéről nem győződhetett meg. Utalt arra, hogy a jogbiztonság követelményének nem felelt meg a hatósági eljárás, és az alkalmazott 410/2007.(XII.29.) Kormányrendeletet alkotmány sértőnek tekintve kérte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését.

Az elsőfokú bíróság a 2009. október 14-én kelt 2.K.20.623/2009/8. számú ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy az elsőfokú hatóság a határozatát a törvényes határidőn belül hozta meg, azonban azt késedelmesen kézbesítette, ennek okait - relevancia hiányában - nem vizsgálta. Rámutatott arra, hogy az eljárási határidő túllépéséhez nem fűzött olyan szankciót a jogalkotó, amely 60 napon túl a bírság kiszabását akadályozná, ezért ez okból a határozat hatályon kívül helyezésére nem látott indokot. Elfogadta - a késedelmes ügyintézés, és a határozat nem azonnali meghozatala miatt, - hogy az eljárás megindításáról szóló felperesi értesítés elmaradása jogsértő volt, és ez az ügy elbírálására érdemben is kihatott, tekintve, hogy az Alkotmánybíróság 60/2009. (helyesen: V.28.) számú határozatában is kimondta, hogy a felelősségi vélelem alóli mentesülés lehetősége kifejezetten igényli a tényállás előzetes tisztázását, a bizonyítékok megismerését, amelyre a felperesnek a közigazgatási eljárásban nem volt lehetősége.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 29.§ (4) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206.§ (1) bekezdését. Hangsúlyozta, hogy az ügy egyszerű megítélésű volt, ezért a Ket. 29.§ (4) bekezdése alapján az eljárás megindításáról szóló értesítés mellőzésének adott volt a törvényi feltétele. Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást is, hogy a határozat meghozatalára nem azonnal került sor, mert álláspontja szerint a szabályszegés észlelése nem jelenti az eljárás megindítását, ehhez az iratoknak meg kell érkeznie a hatósághoz. Utalt arra, hogy a hatósághoz a képi és egyéb bizonyítékok 2008. november 20-án érkeztek meg, a határozathozatalra még aznap - azaz azonnal - sor került. Vitatta, hogy bizonyítási eljárást folytatott volna le az elsőfokú hatóság és annak adatait a Ket. 70.§ (1) bekezdése alapján meg kellett volna ismertetnie a felperessel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte annak megalapozottságára és jogszerűségére tekintettel.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül elbírálv.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A jogerős ítélet sérti a Ket. 29. § (4) bekezdését és a Pp. 206. § (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat helytelenül értékelve, és a vonatkozó jogszabályokat tévesen értelmezve állapította meg, hogy az elsőfokú hatóság lényeges eljárási szabályt sértett és ez okból a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezésének a törvényi feltételei fennállnak.

A Pp. 339/A. §-a alapján a bíróság a közigazgatási határozatot - a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül, mely okból a Legfelsőbb Bíróság is a határozathozatalakor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálhatta a jogerős ítélet törvényességét.

A felperes keresetét arra alapította, hogy az eljáró hatóságok lényeges eljárási szabályokat sértve hozták meg döntéseiket, mert elmaradt az eljárás megindításáról szóló értesítése, a beszerzett bizonyítékokat a döntéshozatal előtt nem ismerhette meg, azokat vele nem ismertették, így kifogásait nem tudta az elsőfokú eljárásban, még a döntéshozatal előtt előadni, azaz az elsőfokú eljárás során megfosztották az ellenbizonyítás lehetőségétől.

Az elsőfokú bíróság okszerűtlenül és tévesen minősítette fennálló és lényeges eljárási szabályszegésnek azt, hogy a felperes eljárás megindításáról szóló értesítése elmaradt, és ez elnehezítette, ellehetetlenítette a felperes részvételét a közigazgatási hatósági eljárásban. Az eljárás szabályait a közigazgatási eljárás idején hatályos rendelkezések alapján lehet meghatározni és csak ennek tükrében dönthető el, hogy volt-e eljárási szabálysértés, és az kihatott-e az ügy érdemi elbírálására.

A határozathozatalakor hatályos és alkalmazandó szabály volt a Kkt. 21/A. § (5) bekezdésének azon előírása, mely a bírságot kiszabó határozat kézhezvételét követően (8 napon belül) biztosított lehetőséget arra az ügyfélnek, hogy mentesülését igazoló bizonyítékait előterjessze. E rendelkezés, mely az ügyféli jogok

gyakorlását - az eljárás jellege miatt - kétséggel kívül korlátozta, kizárta azt a lehetőséget, hogy az elsőfokú eljárásban az ügyfél részt vegyen, bizonyítással éljen, a rendelkezésre álló adatokat megismerje, és azokra észrevételt tegyen, ezért ezen eljárási cselekmények elmaradása nem minősülhet eljárási szabálysértésnek. Az Alkotmánybíróság a 60/2009.(V.28.) AB határozatában kizárólag a határozat kihirdetése napjával semmisítette meg a Kkt. 21/A.§ (5) bekezdését, így e rendelkezést a közigazgatási eljárás jogszerűségének vizsgálata során nem lehetett mellőzni.

A Kkt. 21/A.§ (5) bekezdése alapján a felperes, mint üzemeltető a bírságot kiszabó elsőfokú határozat kézbesítését követő 8 munkanapon belül küldhette volna meg a hatóságnak azokat a bizonyítékokat, melyek mentesülését igazolják. A felperes azonban sem a közigazgatási, sem a peres eljárásban nem vitatta a felelősségét, nem állította, hogy a gépjárművet nem ő, hanem más vezette, és e ténynek a bizonyítása bármi okból elnehezült volna a hatóság mulasztása miatt. A felperes a fellebbezésében vitatta a sebességmérő hitelességét, a képi és egyéb bizonyítékok megfelelését, azonban a perben a közigazgatási eljárásban rendelkezésre álló adatokat cáfoló bizonyíték(ok)ra - a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére - nem hivatkozott. Tekintettel arra, hogy a felperes nem élt a mentesülését szolgáló bizonyítás lehetőségével, az ügyféli jogai sérelmére megalapozottan ez okból sem hivatkozhat.

Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a határozatot az elsőfokú hatóság nem "azonnal" hozta meg, és az eljárás megindításáról való felperesi értesítés jogsértően maradt el.

A Kkt. 21.§ (3) bekezdése értelmében a hatóságnak 60 nap áll rendelkezésére, hogy a közlekedési szabályszegés miatt bírságot szabjon ki. Az elsőfokú bíróság - helyesen - a bírságkiszabási határidőt megtartottnak minősítette. A Kkt. 21.§ (3) bekezdése szerinti rendben és módon meghozott döntés egy egyszerű megítélésű ügyben hozott határozat, melyben a hatóságnak - a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - kizárólag azt kell vizsgálnia és megállapítania, hogy a fényképfelvételen látható gépjárműnek ki az üzemeltetője és mekkora mértékű a sebességtúllépés. Helytállóan érvelt az alperes azzal, hogy a határozatot az iratok megérkezésétől számított rövid időn belül hozta meg az elsőfokú hatóság, ezért az azonnaliság követelménye teljesült. A peradatok alátámasztják, hogy a szabálysértést igazoló dokumentumok 2008. november 20-án érkeztek az elsőfokú hatósághoz és még aznap megtörtént a határozathozatal, ahogy azt a határozat a Kkt. 72.§ (1) bekezdés f) pontja szerint mutatja. Miután a döntést egy egyszerű megítélésű ügyben és azonnal hozta meg a hatóság, ezért az eljárás megindításáról szóló értesítés mellőzésének törvényi

feltételei fennálltak, e körben az elsőfokú hatóságot mulasztás nem terhelte, ezen eljárási szabálysértésre is alaptalanul hivatkozott a felperes.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak szerint, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az elsőfokú, valamint a felülvizsgálati eljárásban az alperes jogtanácsosi képviselőjével felmerült perköltség megfizetésére. A képviselői költséget a módosított 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43.§ (3) bekezdés szerinti kereseti, valamint 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illeték viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2010. október 27.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Tibor sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr. Kalas